

## מסורת הש"ס

(א) ז"ק ט, ז [זכורות מח.],  
(ג) ז"ל חלץ ועשה,

## גליון הש"ס

גמרא מספקא ליה. עי  
לעיל דף קכ ע"ב תוס' ד"ה  
איתמר:

## הגהות הב"ח

(ה) רש"ם ד"ה מלתא  
מיתעא וכו' מרדו מרדא מנה  
נמצא דר' דאמר בשורם  
היה יחיד ובעל מביטור  
והתירושי של עשרים ושל  
מנה נמי מרדו דאיו  
שור טפי ממנה ונמצא  
ד' דאמר שלשים הוה  
יחיד ובעל מביטור ונחלא  
צניי: (ז) תוס' ד"ה דר' וכו'  
אזל וכו' אזל יחידה במנה  
דאמר: תוס':

## מוסף רש"י

ואינו חוזר על אחיו כלל: ורז אפי' אחר. לא בטלה מחלוקת ליתול מחלה מחלק אחיו כרז וגם לא ויתר כשמואל לגמרי אלף חוטל רביע אקז משדה אחיו דיינו נטל אחיו לא רביע יתן לו אחיו מנות דמאי אחר ליה אלא הוי מסליקנא ליה בצלע חזר בזוזי שהרי לא נחמייד לו אצי כי אס חזי ולדידך נמי חזי משפחנא. ועטמא מפרש קאמיה דנספקא ליה אי כרז אי כשמואל וממנו המוטל בספק חולקין: ורביע

האחים שחלקו. קרקע בטלה מחלוקת. (א) חזי טעם בטלה מחלוקת ויתולקט שני החלק השאר (ט) ויתר. אלא רביע חולק. חזיר לו רביע קרקע או קרקע או מנות, ורביע במעות. או רביע כמות, וזמן דמקן בימות (ב) חזן ונשה זה אחמר וזמן גט ונעל (ט) וירושן חזן. על שני צדדים, חלק מנות חזיר (ט) חזן. ואין לו לקריות חזר. ואין לו עליו כלום. חלק רביע מאחיו חלק המנועי בית דרבי פקח פקח על מנות היתול

**במעטות.** כמו או רביע מעות וכתבתן  
במיליל 5 ועשה מאמר ונתן גט ובעל ואם  
יחזיר לו רביע חלקו או קרקע או  
יורשין יש עליהם לפרוע בין כולן חוב  
אסתמלקו מקרעי לידהו מבעל חוב  
לקחו זה מזה כלום. והוא הדין לענין חזה  
ובין דיוורין הוו הלכך מחמתין חלקן  
שז הם דמי והיינו לקוחות ובין דלקוין  
דמי דמסתמא לא מקבל. ד"ע א"ר דב"י  
היכא דבין קרקע מחצירה דלא שדי  
על של חצירו גמר ומקנה ליה לחצרו

## מוסף תוספות

א. והלא הנכסים ערבין  
וכולין כנכסו תחת הבעלים.  
רש"י א. ועיי' שם מה  
שממך. ב. דכיון דבעל  
חוב עליה ידידה הדר ולא  
הר"ל מעות לסלקו אין  
טענת אחיו בזה כלום.  
רש"י א.

# בית כור פרק שביעי בבא בתרא

קז.

עין משפט  
נר מצוה

לֵב אִמִּי פִי מַהֲלִי נַחֲלוֹת  
הַלֵּכָה אֶסְמַג עֲשִׂין זֹ  
טוֹר וּשְׁׁע חֲ״מ סִימָן קָעָה  
סְעִי 7 :

לג ב מיי פ"ב מהל' שנים  
הל' יב ופי"א מהל'  
שמיטין הל' כ טו"ש ח"מ  
ס' קעג סעיף ג:  
לד ג ד מיי פ"ב מהל'  
מלוה ולוה הל' יד סמג  
עשין זד טור וט"ע ח"מ  
סימן קג סעיף ב:

## יבינו גרשוב

להם עבוד מילתא דיהי  
 ויהי למוכר ויתנא איה  
 ללוקח ומצי למיהירי בהו  
 (ט) ומשתיקא דאמר ובי  
 סא להכא דאמר הי  
 כוכר בל סאה בסלע אני  
 כומרי כל משתיא ראשון  
 ראשון ערוב דגמי וקמי  
 ליהל כל סאה סאה סלע  
 מלוקח מחלוקת וחוורין  
 וחולקין בשותא בשותא  
 יתור ונאטל סל מה הארין  
 וכל מהלוקי קסבר הארין  
 שהארין ורשין וזל  
 ורשין כלל לפרע ערוב  
 ויהי על אחד הלך  
 בסלע מחלוקת וחוורין  
 וחולקין בשותא בשותא  
 חולק על אחד מוכר הארין  
 שהארין שבביל חלוק המגיע  
 ולכולקחין זה מזה שלא  
 באחריתא דמא ויארטיך בה  
 וזה הלכו על כל מהלוקי וזל

[illegible][illegible]

(א) נראה פשוט דחסר כאן בדברי רבינו וז"ל אבל צב' אחין שחלקו וצא להם אח ממדינת הים דלא שייך סבירא זו משו"ה מקמנץ וגבי סיפא (וה')

**ובא** בע"א חוב ויטרוף חלקו של אחד מהן. וא"ת היאך טרף כל חלקו של אחד מהן הא כולו חייבין לפרוע חוב אציהן<sup>א</sup> ויטול ממכל אחד חלקו המגיעו כדתיבא<sup>ב</sup> גיש נוחלין (קמין דף קכד). ילא עליהן שטער חוב כבור נותן פי שנים וי"ל דהכא מיירי כגון דעשאו אפומיקי ולא כאפומיקי דהמקבל (ב"מ דף קי):

דקאמר התם שאנינו יכול לסלקן בזוי דא"כ לרצ אסי אמאי נוטל רביע צמעות דמשמע דהוי מלי לסלקוי לצעל חוב בזוי:

**א** הניחא ליה למוכר  
**ב** מר אחין שחלקו ובא  
**ג** ל אחד מהן רב אמר  
**ד** יא עמיא חזקא

**רַב** אָמַר בַּטְלָה מַחְלוּקָתָא. מִשְׁמַע  
דְּלֹא צְעִי לְסַלְקוּי צוּחִי לֹא מִנִּי  
וְלֹהֲכִי גַמִּי מִפְּרַסְתָּ טַעְמָא דְּרַב דִּירוּשֵׁין  
הוּא דְּלֹא כְּלַקּוּחוֹת בַּחֲסִירוֹת הוּא אֲמַאי  
בְּטַלָּה מַחְלוּקָתָא הֵא מִנִּי לְסַלְקוּי צוּחִי  
וְתִימָא דְּמַאי שָׁנָא מִדְּרַב אָסִי דְּלֹאוּת  
רְבִיעֵי שְׁהוּא נוֹטֵל מִכָּן יוֹרְשֵׁין קָאֻמַּר  
רַב אָסִי דִּירוּל צוּחִי צִמְעוּתָא קְסָרָא  
פְּלִיגִי רַב וְרַב אָסִי בְּסָבְרָא וְזוּ דְּלֹא־פִי  
אִי כִירוּשֵׁין הוּא מִנִּי לְסַלְקוּי צוּחִי  
לְרַב אָסִי מִשּׁוּם דְּלֹאֻר לִיה אֲנָא  
לְעַעַל חוּב גַּמִּי מִסְּקִינָא צוּחִי וְרַב  
אִינוּ חוּשׁ לְאוּתָּה בְּסָבְרָא וְאִתָּה מִ"מ  
יֵתֵן לוֹ מַעוֹת וַיִּפְדֵּה הֶקְרַקָּה מִיָּד  
צַעַל חוּב דְּקִי"ל בְּהַמְפִּקִּיד (ס"ד דף לה.)  
דְּשׁוּמָא הִדְרָא לְעוּלֹם וַיִּזִּיל דְּנֶפֶסָא  
מִינֵה הִיכָּא דְּזַנְזָה אִלּוּ אִזְרֵתָּה (ט)  
דְּלֹאֻר הֵסֵם לָלֵא הִדְרָא:

וְרַב אָסִי מִסַּפְקָא לִיה אִי כּוּרִישָׁן  
דְּמִי אִי בִלְקוּחוֹת דְּמִי. וּפִירֶשׁ  
הַקּוּנִט' שֶׁלֹּא בִּצְחָרִיּוֹת וּמִימָה לְרַשְׁז"א  
מִנָּה לִיה הֵא דִּילְמָא וְדִלִּי לֹא כּוּרִישָׁן  
דְּמִי אִלֵּל מִסַּפְקָא אִי כְּלִקּוּמוֹת  
בִּצְחָרִיּוֹת דְּמִי אִו שֶׁלֹּא בִּצְחָרִיּוֹת  
שֶׁבְּקוּנִטְרָס: וְהִלְכֵתָא בְּצִלָּה מִחֲזִיקוֹת. הֵכָּא מִשְׁמַע דְּקִי"ל  
דִּישׁ בְּרִירָה מִדְּפַסְקִינָן כְּרִז וּבִסְקוֹף הַשּׁוֹלֵחַ (גִּיטִין דף מ"ה). פִּירֶשְׁתִּי:  
מִתְּמוּרָה

בצירה הוצר הדבר שזכה כל אחד בחלק הראוי לו ונמצא דלא  
 [ב] האמין שחלקו לקוחות הן ומחזירין זה לזה ביוכל לרצ אין מחזירין  
 בצירה ונמצא שכל אחד נטל חלק אחיו וכאילו החליפו זה בחלקו  
 באחריות דמו כאילו אמרו זה לזה איני מקבל אחריות חלקך עלי  
 [טו] אחריות טעות סופר הוא אם לא פירש בשטר המכירה הני מילי  
 חקין לא אחד נטל חלקו בההיא הגהה לדיחו לא מקבל אחריות  
 יציר אחריות עליו ולא שתמעד לו שזהו כי היכי דלדידה לא  
 נאמתי חלקו כרצ דעל צהים לפרוע חובת אציקן או כלקוחות  
 דממונ המוטל בספק חולקין או רביע מעות יחזיר לו דאמר ליה  
 [י] לשון אחר פירש רבינו זקני בצבא קמא צפרק ראשון [דף טז] ורביע  
 ומספקא ליה אי כיורשין דמו וחייב להחזיר מחצית חלקו צקרקע  
 מי וחייב להחזיר לו מחצית מה שאבד אבל במעות יכול לטקלו  
 וזוט לשון ראשון. כך פירש רבינו וכן אמין ממנש בהאי לשון  
 ליה גוונא שהאחד ספק לו הלכה כדברי מי מן השנים הרי הוא  
 ליה כפי כלידך אבל הכה כיון דמחייב ליה רצ אפי' להחזיר כל חלקו  
 פלגינן דהיי אס יטקלנו צקרקע או במעות אלא אם יחזיר לו חלקו  
 ובאמין שחלקו וצא בעל חוב ונטל חלקו של אחד מהן שיקמין  
 לחלוקת לחזור ולחלק בגורל אלא בלא גורל ויתן לו חצי השדה  
 מחלוקתם. היכא דחלקו שנים לשני חלקים ואחר כך צא להן אח  
 מי אי טעו בחלוקה לחלקו ביניהן שדה שגול אציקן ונמצא יונאה  
 ררים וחולקין פליה דנמיא לבעל חוב שנטל חלקו של אחד מהן  
 בעל הכל דלא פריה רבנן בעל חוב חלקו של אחד מהם צין וכלו  
 [יג] שגלה שידרו לשוט. נכטי יתומין לחזון ואשטו והצונות ואין שומת  
 ררים במאמית או אחד דאמר בנאמיתם וישטו אומרים במנה: בעל  
 [יד] אחר רבים להטות: אחד אומר במנה. דהיינו כ"ה סלעים:  
 אחר בשלשים. דהיינו חמשה סלעים יותר: תידון במנה. טעמא  
 מאה ועשרים דינר: צ"י דינר. מן החמש סלעים שיש צין שנים  
 ועצושין שומא ביניהן ומשלשין. כלומר חושבין במנה חלוקים דהיינו  
 ס' תידון בשלש דהיינו שלשה עשר דינר ושלש דינר על שמונים.  
 ס' הוסק' ה' על הממעט ופוחת חמשה מן המרבה וצדיק הוא דתידון  
 אלה צעני דהוא הדין אם אמר צ"ח סלעים דלא הוי מצינא את כך:  
 משעים

וּמִשְׁנֵי הַסֵּם: גִּבִּי מִקֵּחַ וּמִמַּכֵּר עֲבֹד רִצְוֹן מִיֵּלֶת־כּו' כְּלוּמָר לֵךְ  
תִּקְוֶה וְאָמַר חֲמִים שִׁיבֵל לַחֲזֹר עַד שִׁמְשֹׁן כֹּל מִקְחוֹ דְּבַר־דַּעַת  
הַלּוּקָה הַלּוּקָה אֲזִיל רִצְוֹן דְּהִבִּי נִיחָא לְתַרְוִייהוּ נִיחָא לִיה לַלּוּקָה  
שִׁיבֵל לַחֲזֹר עַד גַּמֵּר מִשִּׁיבֵת כֹּל הַמִּקֵּחַ שֶׁאֵם תִּצְוֹל יֻכַּל  
הַלּוּקָה לַחֲזֹר וְגַם נִיחָא לִיה לַמּוֹכֵר

התם עבוד רבנן מילא  
וניחא ליה ללוקח <sup>6</sup> אי  
בעל חוב ונטל חלקו  
בטלה מחלוקת ושמי  
אסי אמר נוטל רביע  
רב אמר בטלה מחזק  
שחלקו יורשין הן ושמי  
האחין שחלקו בלקודר  
באחריות דמי רב אסי  
הוּו אי לקוחות הוּו ה  
ורביע במעות אמר  
הני שמעתתא מקמצ  
מחלוקת והלכתא בט  
שלשה שירדו לשום א  
אומרים במאתים אחד  
אומרים במנה בבטל יר  
במנה ואחד אומר  
בשלשים נדון במנה  
אומר נדון בתשעים  
שומא ביניהן ומשל  
במנה מילתא מציעתא  
אומר נדון בתשעים

**בצמעות.** כמו או רביע מעות וכדתנן במס' יבמות (דף ה.) בפרק רבן גמליאל <sup>א</sup> ועשה מאמר ונתן גט ובעל ואמרין או או קטני. והכי פירשו יחזיר לו רביע חלקו או קרקע או מעות: **יורשין הוו.** מורה דאישתין יש עליהם לפדוע בין כולן חובת אביהן דמשום חלוקה לא יאשתמוקו מפרקיה. וידהו חוב מצעל חוב לצוהוהן סבירא לאי לרבי יוחנן לקחו או מזה כלום. והוא הדין לענין מורה ציבור לאיצטל למחן דלמא <sup>ב</sup> וכיון דאישתין הוו הלכך מחזית חלקו יחזיר לו: **נלקוחות דמו.** דלא שאל זה דמי והיינו לקוחות וכיון דלקוחות מינה הא ודאי כלוקה שדמי דמסתמא לא מקבלי. דאש"ג דגבי מוכר קרקע לחצירו קיימא לו <sup>ג</sup> היכא דזין קרקע מתבריה ללא שדי איניש וזו כדאי אכל לגבי יורש ועל של חצירו גמר ומקנה ליה לחצירו חלקו לגמרי שלא יקבל משעבדא לחצירו: **מספקא ליה.** אי כירושין דמו וחיוב החזיר דממו ואינו חייב כלום הלכך פיער רביע לחציו מה השדה הנשאר אלא הו לי וזוהו מסליקא ליה בזווי ובשביעל עניותו לא אפשר נח בצמעות ממא לצד רביע בקרקע דהיינו כל חלקו זין קרקע ומעות וולא יוכל לסלקו בצמעות או נלקוחות דמו ומיהו כלוקה באחריותו הלכך יחזיר רביע קרקע יורשין ורביע בצמעות כמוכר באחריותו וכל היכא דפליגי בגמרא מתלא תנאי או מתלא אמוראי כד רגיל לתפוס כדברי שניהם במקטא סבירא לאי כי האי וצמקתא סבירא כד רגילין קרקע ומעות או כן בשאי קאי כשמואל הא רב ושמואל <sup>ד</sup> חסדי לאו: **כלל הני שמעטאין מחמין.** כשי אחיו שחלקהו וצא להו

מחלקו ויתן לזה חצי השדה כרז דכורשין דמז ומיהו לא בטלה  
ממיהו זר שירצה ובלבד שיהא שוה כאדך חזיה: והלכנא בטלה  
ממדינת הים או חלקו וזא בעל חוב ונטל חלקו של אחד מהם אר  
יחד מהן וממא שמתחלה נטל האחד יותר ממחציו ד  
לדחורין ולחלקין בטוה וזה"ל אם נטל חצי חלקו שצריך להפיל גרלותו  
לחציו. ושמינן נמי מהכא דאומר שמלקו כירושין דמו ולא נלקותו  
בצית דין בפחות מג': **אחד האומר במנה.** דהיינו מאה וזו ושיס א  
כלומר בטלו דברי היחיד מפני שהוא המעט וכחצ  
**ואחד אומר בעשרים סלעים.** דהיינו ה' סלעים פחות: **ואחד**  
**דכולו מפרש ואזיל לקמיה: בעשרים.** היינו פ' דינר: **בששים.** ה  
**הפחותין** לוקחין החצי דהיינו י' דינרים ומוסיפין על של שמונים  
וארבעים דינר שיס בשלשים יותר ממאותו עשרים ומאותן אר  
בעים מפרש לקמיה [ע"פ]: **מילא מניעא.** דבר השוה הכרז של  
כוחיה במנה דאז תמרייהו של שלשים ושל מנה מורד דשוה מנה (ב). ו